

KYBERTURVALLISUUS – Tekoäly heinäkuu 2026**Kansalaisen kyberturvallisuuden tarkistuslista****1. Salasanat ja tunnistautuminen**

- ☐ Käytän jokaisessa palvelussa eri salasanaa.
- ☐ Salasanat ovat pitkiä (vähintään 12–16 merkkiä).
- ☐ Käytän salasanojen hallintaohjelmaa.
- ☐ Monivaiheinen tunnistautuminen (MFA/2FA) on käytössä tärkeissä palveluissa (sähköposti, pankki, sosiaalinen media).

2. Laitteiden suojaus

- ☐ Puhelimessa, tietokoneessa ja tabletissa on lukituskoodi tai biometrinen tunnistus.
- ☐ Käyttöjärjestelmä ja sovellukset päivittyvät automaattisesti.
- ☐ Virustorjunta tai muu haittaohjelmasuojauks on käytössä.
- ☐ Kadonneen laitteen etäpaikannus ja etätyhjennys on otettu käyttöön.

3. Sähköposti ja viestit

- ☐ Tarkistan lähettäjän osoitteen ennen linkkien avaamista.
- ☐ En avaa epäilyttäviä liitteitä.
- ☐ En anna salasanoja tai pankkitietoja sähköpostin tai tekstiviestin perusteella.
- ☐ Varmistan pyynnöt toisesta kanavasta, jos ne vaikuttavat kiireellisiltä tai poikkeavilta.

4. Verkkoasiointi

- ☐ Käytän vain luotettavia verkkopalveluita.
- ☐ Tarkistan verkkosivun osoitteen ennen kirjautumista.
- ☐ Julkisessa Wi-Fi-verkossa vältän pankki- ja viranomaisasiointia ilman lisäsuojauksia.
- ☐ Kirjaudun ulos palveluista yhteiskäyttöisillä laitteilla.

5. Sosiaalinen media

- ☐ Profiilien yksityisyysasetukset on tarkistettu.
- ☐ En julkaise tarpeettomia henkilötietoja.
- ☐ Harkitsen ennen kuin jaan sijaintitietoja tai matkasuunnitelmia.
- ☐ Hyväksyn yhteyspyynnöt vain tuntemiltani henkilöiltä.

6. Varmuuskopiot

- ☐ Tärkeistä tiedostoista on varmuuskopiot.
- ☐ Varmuuskopioita säilytetään erillään päälaitteesta (pilvipalvelu tai ulkoinen levy).
- ☐ Varmuuskopioiden palautus on testattu.

7. Tietosuoja

- ☐ Tarkistan sovellusten käyttöoikeudet säännöllisesti.
- ☐ Annan vain välttämättömät henkilötiedot palveluille.
- ☐ Poistan tarpeettomat käyttäjätilit.
- ☐ Tarkistan säännöllisesti, mitä tietoja minusta on tallennettu eri palveluihin.

8. Toiminta poikkeustilanteissa

- ☐ Tiedän, miten vaihdan salasanat nopeasti tietomurron jälkeen.
- ☐ Tiedän, miten suljen maksukortin tai pankkitunnukset tarvittaessa.
- ☐ Seuraan pankki- ja käyttäjätilien tapahtumia poikkeamien havaitsemiseksi.
- ☐ Ilmoitan epäilyistä huijauksista viranomaisille tai palveluntarjoajalle.

Ikäihmisen kyberturvallisuuden tarkistuslista

Tämän listan tavoitteena on auttaa suojaamaan rahaa, henkilötietoja ja yhteydenpitoa läheisiin.

1. Pankki- ja tunnistautumisasiat

- ☐ Säilytän pankkitunnukset, tunnuslukusovelluksen ja PIN-koodit vain omassa käytössäni.
- ☐ En koskaan kerro pankkitunnuksia, salasanoja tai koodeja puhelimessa, sähköpostissa tai viestillä.
- ☐ Tiedän, että pankki, poliisi tai viranomainen ei pyydä tunnuksia puhelimessa.
- ☐ Jos epäilen huijausta, lopetan yhteydenoton ja soitan itse viralliseen numeroon.

2. Puhelin ja tietokone

- ☐ Laitteessa on lukituskoodi.
- ☐ Puhelin, tabletti ja tietokone päivittyvät automaattisesti.
- ☐ Pyydän apua luotettavalta henkilöltä, jos laite ilmoittaa päivityksistä tai ongelmista.
- ☐ En anna etäkäyttöoikeutta tuntemattomalle henkilölle.

3. Huijausten tunnistaminen

- ☐ Suhtaudun epäilevästi kiireellisiin viesteihin.
- ☐ Tarkistan aina, kuka on yhteydessä.
- ☐ En klikkaa tuntemattomia linkkejä tekstiviesteissä tai sähköposteissa.
- ☐ En maksa laskuja tai siirrä rahaa pelkän puhelun perusteella.
- ☐ Keskustelen läheisen kanssa ennen suuria maksuja tai tietojen luovuttamista.

4. Sähköposti ja viestit

- ☐ Avaan vain odottamani liitteet.
- ☐ Poistan epäilyttävät viestit vastaamatta niihin.
- ☐ Tarkistan lähettäjän tiedot huolellisesti.
- ☐ Muistan, että huijari voi esiintyä pankkina, viranomaisena tai sukulaisena.

5. Sosiaalinen media ja yhteydenpito

- ☐ Hyväksyn ystäväksi vain tuntemiani henkilöitä.
- ☐ En julkaise henkilötunnusta, osoitetta tai pankkitietoja.
- ☐ Olen varovainen, jos joku pyytää rahaa tai henkilötietoja verkossa.
- ☐ Tarkistan epäilyttävät pyynnot soittamalla henkilölle suoraan.

6. Salasanat

- ☐ Käytän vahvoja salasanoja.
- ☐ En käytä samaa salasanaa kaikkialla.
- ☐ Kirjoitan salasanat turvalliseen paikkaan tai käytän salasanojen hallintaohjelmaa.
- ☐ Tärkeimmissä palveluissa on käytössä kaksivaiheinen tunnistautuminen.

7. Varmuuskopiot ja tärkeät tiedot

- ☐ Tärkeät valokuvat ja asiakirjat on varmuuskopioitu.
- ☐ Tiedän, keneltä saan apua, jos laite rikkoutuu.
- ☐ Säilytän tärkeät yhteystiedot myös paperilla.

8. Toiminta ongelmatilanteessa

- ☐ Tiedän, kenelle soitan, jos epäilen huijausta.
- ☐ Suljen pankkitunnukset heti, jos ne ovat joutuneet väärin käsiin.
- ☐ Kerron asiasta läheiselle tai luotettavalle henkilölle.
- ☐ En häpeä pyytää apua – huijauksen kohteeksi voi joutua kuka tahansa.

Viisi tärkeintä asiaa ikäihmiselle

1. Älä koskaan luovuta pankkitunnuksia tai koodeja.
2. Älä klikkaa epäilyttäviä linkkejä.
3. Päivitä laitteet säännöllisesti.
4. Tarkista rahaan liittyvät pyynnöt toisesta lähteestä.
5. Kysy neuvoa ennen kuin toimit, jos jokin tuntuu epäilyttävältä.